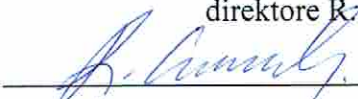

APSTIPRINU

Balvu Centrālās bibliotēkas

direktore R. Cibule

2023. 11. 05., Balvos

Lazdulejas bibliotēkas

Krājuma komplektēšanas koncepcija

Lazdulejas bibliotēkas misija ir padarīt savus un globālos informācijas resursus pieejamus un noderīgus iedzīvotājiem, rosināt interesi par literatūru un lasīšanu, veidot un uzturēt mūsdienu prasībām atbilstošu bibliotēkas informācijas krājumu, pievēršot uzmanību mainīgajām lietotāju vajadzībām. Krājuma komplektēšana ir katras bibliotēkas pamatpakalpojums, no tā ir atkarīgi pārējie bibliotēkas pakalpojumi.

Veidojot savu krājumu, bibliotēka vadās no LR MK izstrādātajiem Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumiem Nr.317. Krājuma koncepcija norāda krājuma veidošanas stratēģiju, pamato iespieddarbu iegādes un saglabāšanas nepieciešamību, norakstīšanas iemeslus. Komplektēšanas koncepcija nosaka katra lietotāja nodrošināšanu ar informāciju un finanšu resursu lietderīgu izlietojumu, liek izvērtēt esošo krājumu, pārskatīt krājuma veidošanas prioritātes.

Krājuma komplektēšanas pamatprincipi:

- Piekļuve informācijai drukātā un elektroniskā formātā;
- Atbalsts formālajai un mūžizglītībai;
- Piekļuve valsts un pašvaldības dokumentiem;
- Iespēja atpūsties, lietderīgi pavadīt brīvo laiku.

Krājuma veidošanas un attīstības galvenie kritēriji:

- Atbilstība publiskās bibliotēkas krājuma universālajam saturam;
- Kultūras mantojuma saglabāšana, komplektējot bibliotēkas krājumu ar latviešu un ārzemju autoru labākajiem darbiem;

- Krājuma aktualitāte, to regulāri attīrot no novecojušiem un mazizmantotiem iespieddarbiem u.c. dokumentiem un papildinot krājumu ar aktuāliem, lietotāju pieprasītiem dokumentiem;
- Krājuma izmantošanas intensitāte;
- Bibliotēkas lietotāju interešu izpēte un analīze;
- Koordinācija ar Balvu Centrālo bibliotēku un pārējām novada bibliotēkām komplektēšanas un rekomplektēšanas jautājumos;
- Efektīvas dokumentu piegādes sistēmas un informācijas vajadzību nodrošināšana, izmantojot SBA;

Krājuma veidošanas vispārīgie principi:

- Bibliotēkas krājumam jāatbilst vietējās sabiedrības interesēm un vajadzībām;
- Iegādājoties dokumentus, nav pieļaujama politiska, konfesionāla, komerciāla vai cita ietekmēšana;
- Informācijas resursiem jāatspoguļo dažādi viedokļi;
- Informācijas resursiem jānodrošina pieeja dažādos formātos.

Krājumā nekomplektē:

- Literatūru par vardarbību, pornogrāfiju, melno maģiju, rasistisku un naidu kurinošu literatūru;
- Īslaicīgas nozīmes literatūru (bukletus, reklāmas aicinājumus, partiju programmas u.tml.);
- Pamatskolas un vidusskolas mācību grāmatas.

Lazdulejas bibliotēka komplektē visu nozaru literatūru. Bibliotēka veido novadpētniecības dokumentu krājumu par Balvu novada un sava pagasta iedzīvotājiem, neatkarīgi no izdevuma veida un izdošanas vietas.

Prioritātes krājuma komplektēšanā:

- Uzziņu resursi (vārdnīcas, enciklopēdijas, ceļveži, datubāzes);
- Literatūra bērniem un jauniešiem;
- Oriģinālliteratūra.

Literatūras atlasē kritēriji:

- Atbilstība Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienības Lazdulejas bibliotēka pamatprofilam;
- Atbilstība lietotāju vajadzībām un interesēm;
- Reģionālais un valodas aspekts;
- Izdevuma kvalitāte;
- Pieprasījums;
- Izdevuma cena.

Valodu aptvērums:

- Krājums tiek komplektēts pamatā latviešu valodā, vienā eksemplārā;
- Izvērtējot individuāli, nelielā daudzumā tiek komplektēta daiļliteratūra svešvalodās;
- Nozaru literatūra tiek komplektēta latviešu valodā.

Krājuma komplektēšanas avoti:

- Pirkumi;
- Abonēšana;
- Dāvinājumi;
- Nozaudēto izdevumu aizvietošana.

Dāvinājumu pieņemšanas kritēriji:

- Izdošanas laiks: pēdējie 3 – 5 gadi, ja izdevums nav krājumā;
- Aktualitāte: paaugstināta pieprasījuma literatūra;
- Valoda (latviešu, svešvalodas);
- Izdevuma nolietojuma pakāpe: nelietotas vai mazlietotas;
- Bibliotēkai ir tiesības saņemtos dāvinājumus dāvināt tālāk citām bibliotēkām vai piedāvāt apmeklētājiem.

Finansējuma avoti:

- Pašvaldības finansējums;
- Dāvinājumi;
- Projektu realizācijas rezultātā.

Seriālizdevumu glabāšana:

- Avīzes – 3 gadi;
- Nozaru žurnāli – pēc vajadzības;
- Vispārēja satura žurnāli – 5 gadi;
- Reģionālie laikraksti, kas izmantojami novadpētniecībai – bez laika ierobežojuma.

Krājuma rekonplektēšanas (norakstīšanas) iemesli:

- Pēc satura novecojuši dokumenti;
- Nolietoti iespieddarbi un citi dokumenti, kuri lietošanas procesā kļuvuši turpmākai izmantošanai nederīgi un kurus nav iespējams salabot;
- Dubleti;
- Bibliotēkas krājuma profilam neatbilstoši vai maz izmantoti dokumenti;
- Lasītāju nozaudēti;
- Mazizmantoti;
- Nav atgūstami lietotāju vaina dēļ;
- Nodoti citām bibliotēkām;
- Sabojāti stihiskās nelaimēs.

Krājuma satura raksturojums, izmantojot Conspectus metodi

Raksturojot krājuma saturu, pamatā tiek izmantoti divi dziļuma līmeņi:

I – minimālais informācijas līmenis.

Bibliotēkas krājumā vispārīgo materiālu krājums latviešu valodā ir sekojošās nozarēs: filozofija, psiholoģija, reliģija, sociālās zinātnes, matemātika, dabaszinātnes, lietišķās zinātnes, medicīna, tehnika, lauksaimniecība, māksla, atpūta, izklaide, sports, valodniecība, ģeogrāfija, biogrāfijas, vēsture. Tā kalpo, lai lietotājus iepazīstinātu ar tēmu un uzziņu izdevumiem – enciklopēdijām, vārdnīcām, rokasgrāmatām, atlantiem u.t.t.

II – pamatinformācijas līmenis.

Krājums pamatā ir latviešu valodā, nedaudz svešvalodās. Tas kalpo noteiktas nozares iepazīšanai, uzrādot informācijas daudzveidību un nodrošinot lietotāju vajadzības atbilstoši vispārējai vidējai izglītībai, izmantojot elektroniskos un iespiestos resursus.

Krājumu veido ierobežots monogrāfiju, uzzīņu literatūras, vispārīgo periodisko izdevumu klāsts, ierobežota pieeja internetā rodamo elektronisko resursu – datubāzu, tekstu, laikrakstu u.c. kolekcijai.

Bibliotēka komplektē dokumentus sekojošās nozarēs:

N.p.k.	Nozare	UDK klase	Krājuma dziļuma līmenis
1.	Vispārīgā nodaļa	0	2
2.	Filozofija. Psiholoģija	1	1
3.	Reliģija	2	1
4.	Sociālās zinātnes	3	1
5.	Matemātika. Dabaszinātnes	5	2
6.	Lietišķās zinātnes. Medicīna. Tehnika. Lauksaimniecība	6	2
7.	Māksla. Atpūta. Izklaide. Sports	7	2
8.	Valodniecība. Literatūra	8	1
9.	Daiļliteratūra latviešu valodā	821	1
10.	Daiļliteratūra svešvalodās	821	2
11.	Ģeogrāfija. Biogrāfijas. Vēsture	9	2

Kopā caurauklotas un sanumurētas
6 (sešas) lapas
Balvu Centrālās bibliotēkas direktore
Ruta Cibule

Balvos, 2023.g.

